

22 آذر 1392-18 صفر 1434-21 دسامبر 2013

ه دنبال شکست یزدگرد سوم آخرین پادشاه سلسله ساسانی از سپاه اسلام در نهاوند، این سلسله پس از 416 سال حکومت، منقرض شد و مسلمانان، ایران را فتح کردند.

30 آذر در گذر تاریخ

* سرنگونی سلسله ساسانی با قتل یزدگرد سوم (21 ش)

اشاره:

بسیار اسلام با آن که نفرات و تجهیزات بسیار کمتری از ارتش ایران داشت، اما به خاطر روحیه بالا و ایمان محکم، در نبردهای پیاپی که چند سال طول کشید، ارتش ساسانی را شکست داد که آخرین آنها، جنگ نهاوند بود. با سقوط سلسله ساسانیان، ایرانیان که از ظلم و فساد پادشاهان ناراضی بودند، به خاطر ارزشها و اصول متعالی اسلام همچون یگانه پرستی، عدالت و برابری، به این دین گراییدند و به تدریج، خود، در گسترش آن کوشیدند.

* ارسال پیمان سه جانبه بین ایران و شوروی و انگلستان به مجلس شورای ملی (1320 ش)

اشاره:

مهمترین اقدام کابینه محمد علی فروغی پس از روی کار آمدن محمدرضا پهلوی و درگیر و دار جنگ جهانی دوم و حضور متفقین در ایران، امضای پیمان بین دولت ایران و دولت‌های اتحاد جماهیر شوروی و انگلستان بود که متن آن طی ماده واحده‌ای در 30 آذر 1320 تقدیم مجلس شد. در این پیمان احترام به حاکمیت ایران از طرف دولت‌های روس و انگلیس، قراردادن تسهیلات لازم در اختیار شوروی و بریتانیا در دوران جنگ از طرف ایران و نگاهداری نیروهای نظامی متفقین در ایرانی تا هر زمان و... عنوان شده بود. این پیمان هر چند به ظاهر ضرری به حال ایران نداشت ولی حضور طولانی مدت این نیروها در ایران و نیز ضربات ناشی از جنگ و تحمیل هزینه‌های طاقت‌فرسا، بر مردم کشور بسیار گران آمد و فقر و فلاکت بیشتری نصیب مردم محروم نمود. بعد از جنگ، نیروهای شوروی علی‌رغم تعهد جهت خروج فوری، در این کار، بسیار تعطل کردند که پس از شکایت دولت ایران به سازمان‌های بین‌المللی، این نیروها، حاضر به تخلیه ایران شدند.

* توافق شوروی برای ارسال تسلیحات پیشرفته به عراق در جریان جنگ تحمیلی (1364 ش)

اشاره:

گسترش مناسبات همه جانبه عراق و شوروی سابق در جریان جنگ تحمیلی، این امکان را فراهم ساخت تا روس‌ها اهداف جدید سیاست خارجی خود را در منطقه و در برابر ایران پی‌گیری کرده و در مقابل، عراقی‌ها نیز با برخورداری از حمایت سیاسی - نظامی شوروی، تجهیزات نظامی و کمک‌های مستشاری دریافت کنند. بر این اساس بود که روس‌ها علاوه بر ارسال سلاح به عراق، با ارزیابی از ضعف‌های ساختاری ارتش آن کشور در وضعیت دفاع و حمله، در توسعه نیروهای مسلح عراق و طرح ریزی استراتژی تهاجمی عراق نیز نقش فعال و محوری داشتند. کمک‌های شوروی سابق به عراق در این مرحله در مقایسه با کمک سایر کشورها بسیار برجسته‌تر و نمایان‌تر بود و تا اندازه‌ای، تأثیرات سرنوشت‌ساز بر روند تحولات جنگ داشت. این کمک‌ها تا اندازه‌ای بود که شوروی در حدود شصت درصد از تجهیزات نظامی عراق را تأمین می‌کرد.

* شب یلدا،

طولانی‌ترین شب سال

اشاره:

شب یلدا یا شب چله بلندترین شب سال در نیم‌کره شمالی زمین است. این شب به زمان بین غروب آفتاب از ۳۰ آذر (آخرین روز پاییز) تا طلوع آفتاب در اول ماه دی (نخستین روز زمستان) اطلاق می‌شود. ایرانیان و بسیاری از دیگر اقوام شب یلدا را جشن می‌گیرند. این شب در نیم‌کره شمالی با انقلاب زمستانی مصادف است و به همین دلیل از آن زمان به بعد طول روز بیش‌تر و طول شب کوتاه‌تر می‌شود. یلدا و جشن‌هایی که در این شب برگزار می‌شود، یک سنت باستانی است. مردم روزگاران دور و گذشته، که کشاورزی، بنیان زندگی آنان را تشکیل می‌داد و در طول سال با سپری شدن فصل‌ها و تضادهای طبیعی خوی داشتند، بر اثر تجربه و گذشت زمان توانستند کارها و فعالیت‌های خود را با گردش خورشید و تغییر فصول و بلندی و کوتاهی روز و شب و جهت و حرکت و قرار ستارگان تنظیم کنند.